

[Miljøministeren]

Formålet med lovforslaget er at skabe den rigtige planlægningsmæssige baggrund for en forøget byfornyelsesindsats.

Lovforslaget svarer helt til den den 4. juni 1980 vedtagne lov om ændring af lov om lands- og regionplanlægning og kommuneplanloven. Der er dog foretaget en ændring af redaktionel karakter, idet ordet »tidsfølge« er ændret til »rækkefølge«.

Jeg skal derfor henvise til, hvad der blev sagt ved fremsættelsen den 14. marts 1980 (Folketingstidende 1979-80 sp. 6479) og til folketingsudvalgets betænkning, som blev afgivet den 23. maj 1980 (Folketingstidende 1979-80, tillæg B sp. 945) og tillægbetænkning afgivet den 30. maj 1980 (Folketingstidende 1979-80, tillæg B sp. 1257).

Med disse bemærkninger kan jeg anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Bollmann (CD):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven. (Personbiler m. v.).

(Lovforslag nr. L 37).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel til industriministeren:

Forespørgsel [om erhvervslivets vilkår] af Askjær Jørgensen (FP).

(Forespørgsel nr. F 3. Anmeldt 13/1 82).

Anden næstformand (Ebba Strange):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål til ministre:

Anden næstformand (Ebba Strange):

Inden vi går i gang med det første spørgsmål, vil jeg gøre opmærksom på, at vi nu, som det vil være medlemmerne bekendt, skal

indvi det nye mikrofonanlæg. Det er tanken, at såvel medlemmer som ministre herefter i spørgetiden udelukkende taler fra deres pladser. Der er skriftligt givet medlemmerne oplysning om brug af mikrofonanlægget – der ligger en lille folder omdelt – og jeg skal nøjes med at sige et par enkelte ting, og så må vi i øvrigt være tålmodige med hinanden, da det er første gang, vi skal prøve det.

Den, der ønsker ordet, må tilkendegive det over for formanden ved håndsoprækning, ligesom vi plejer, samtidig med at man trykker på knappen, som sidder foran på pulten. Dette er en advisering til teknikerne. Mikrofonen er først åben, når den grønne lampe lyser klar, hvorefter der kan tales stående fra pladsen. Jeg beder om, at medlemmerne venter med at tale, til den grønne lampe lyser, for ellers er der ingen, der kan høre noget. Vi prøver.

Spm. nr. 21

1) Til ministeren for kulturelle anliggender af:

Grethe Fenger Møller (KF):

»Hvordan vil ministeren sikre en støtte på 3 mill. kr. til lokalradio- og -TV-projektet, såfremt den kommunale momsfond siger nej?«

Skriftlig begrundelse

Da samtlige midler i den kommunale momsfond allerede er afsat til andre aktiviteter, forekommer det uforståeligt, at kulturministeren griber ind, tilsyneladende uden at have undersøgt sagen på forhånd. Man kan risikere, at forsøgsordningen bryder sammen, hvis pengene ikke skaffes.

Grethe Fenger Møller (KF):

I foråret 1981 vedtog et bredt flertal i folketinget, herunder det konservative folkeparti, et lovforslag om gennemførelse af en forsøgsordning med lokalradio og -TV-projekter. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget om de økonomiske konsekvenser, at dets gennemførelse forudsætter en kommunal støtte.

Men det har nu vist sig, at der har været vanskeligheder forbundet med at fremskaffe denne kommunale støtte, og det synes, som om kulturministeren er gået ud fra, at den kommunale momsfond ville give denne kom-

[Grethe Fenger Møller]

munale støtte på 3 mill. kr., som der er behov for. Men ministeren har åbenbart ikke, således som man skulle tro af bemærkningerne til lovforslaget, haft nogen aftale hverken med den kommunale momsfond eller med Kommunernes Landsforening, hverken da lovforslaget blev fremsat, behandlet eller vedtaget i folketinget.

Derfor kan man sige, at folketinget på en eller anden måde er blevet ført lidt bag lyset, da vi behandlede og vedtog dette forslag. Den kommunale momsfond har sagt, at man ikke kan give støtte til dette projekts gennemførelse, og hvad vil ministeren nu gøre? Vil ministeren gå til finansudvalget, eller på hvilken måde kan vi sikre, at dette forsøgsprojekt kommer op at stå? Kan vi risikere, at det falder på gulvet, fordi forudsætningerne ikke har været opfyldt?

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Det ligger ikke i lovens forudsætninger, at jeg skulle sikre et bestemt beløb fra kommunal side til finansiering af forsøgsordningen, men jeg har fundet det hensigtsmæssigt at tilstræbe, at der blev ydet en slags grundbidrag fra kommunal side som supplement til bidragene fra de enkelte kommuner eller fra private, og det hænger sammen med, at en pulje af fælles kommunale og statslige bidrag vil give os det bedste grundlag for at gøre forsøgsordningen så alsidig som muligt.

Jeg kan i øvrigt bemærke, at formanden for Kommunernes Landsforening, Thorkild Simonsen, har givet mig ret i dette synspunkt, og han har da også efter min henvendelse foranlediget, at spørgsmålet har været behandlet i momsfondens bestyrelse gennem hele 1981.

Spørgsmålet om et eventuelt bidrag fra momsfondens til en sådan forsøgsordning er i øvrigt allerede blevet fremsat for formanden for Kommunernes Landsforening og formanden for Amtsrådsforeningen i 1978 i forbindelse med det radiolovforslag, som på det tidspunkt blev forhandlet i folketinget, og de kommunale organisationers holdning var allerede dengang i princippet positiv. Lovforslaget blev ikke vedtaget, men da det tilsvarende forslag blev fremsat for folketinget i begyndelsen af 1981, fremsendte jeg kort efter en lignende henvendelse til de to kommunale organisationers formænd.

Man meddelte mig, at forslaget ville blive behandlet i momsfondens bestyrelse i april-maj 1981. 29. juni oplyste formanden, at bestyrelsen havde udsat sin stillingtagen af økonomiske grunde, og at sagen ville blive genoptaget i august. 21. oktober rykkede jeg for svar, og ved skrivelse af 6. november svarede formanden, at bestyrelsen endnu ikke havde truffet beslutning, stadig på grund af finansielle problemer. Sagen ville blive genoptaget 26. november. Efter telefoniske henvendelser fra kulturministeriets side oplystes det den 8. januar, at momsfondens endnu en gang har udsat sagen og anmoder om informationer fra kulturministeriet. På baggrund af dette forløb er jeg selv ikke helt forstående over for borgmester Thorkild Simonsens offentlige udtalelser.

Men ved et efterfølgende møde i kulturministeriet den 15. januar har Thorkild Simonsen vist en positiv indstilling til forsøgene og en forståelse for det hensigtsmæssige i, at den kommunale momsfond deltager i finansieringen. Forslaget vil blive forelagt igen i februar, og det er mit håb, at bestyrelsen da vil være enig i det hensigtsmæssige heri.

Grethe Fenger Møller (KF):

Jeg er meget uenig i ministerens bemærkninger om, at det ikke fremgår af lovens forudsætninger, at lovens gennemførelse var betinget af kommunal støtte. For der står i bilag 1 til lovforslaget, at den statslige støtte maksimalt skal andrage 3 mill. kr., og at den statslige støtte forudsætter en støtte af tilsvarende størrelse fra kommunal side. Men man har altså ikke, da man fremsatte lovforslaget, sikret sig, at man kunne få en sådan kommunal støtte enten fra momsfondens eller fra anden side, og momsfondens har ikke haft mulighed for at tage stilling til denne sag. Den har heller ingen penge – det er en anden sag – momsfondens er blevet skåret ned på grund af de almindelige besparelser med et beløb på omkring 25 mill. kr.

Jeg synes faktisk ikke, jeg har fået svar på mit spørgsmål om, hvordan man vil sikre, at denne forsøgsordning kommer op at stå. Jeg synes, det er helt forkert, at man kan gå ud fra og forudsætte i et lovforslag, at man har en kommunal støtte, som man ikke har rygdækning for, og jeg kan ikke rigtig se, at jeg har fået svar på spørgsmålet om, hvordan

[Grethe Fenger Møller]

man vil sikre, at dette projekt kommer op at stå.

Arentoft (FP):

Mener ministeren ikke, at der har været megen uklarhed om denne støtte? Det er mig bekendt, at man i Odder har tilrettelagt det og brugt 50.000 kr. til at optage repræsentanter for de forskellige partier op til kommunalvalget med henblik på at udsende det, og man havde ugentlig kontakt med kulturministeriets folk om dette, der sagde: »Det er helt i orden, I kan bare gå videre«, men så fik man afslag i den sidste ende. Har der ikke været for megen uklarhed om dette, og har man stillet folk noget i udsigt, uden at de har fået noget for det?

Anden næstformand (Ebba Strange):

Ja tak. Jeg skal lige bede taleren om at vente med at tage ordet, til den grønne lampe lyser. Der kan godt gå et lille stykke tid, fra jeg har sagt navnet, til teknikken har fået slået ind på den rette. Fru Ingerlise Koefoed har ordet.

Jeg tror ikke, taleren står på sin plads.

Det er også en forudsætning, når man skal tale fra pladsen.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg beder om undskyldning for, at jeg så gerne ville sidde ved siden af vores mediepolitiske ordfører i denne forbindelse.

Jeg vil spørge om, hvordan ministeren mener at udsigterne er for, at der overhovedet kan komme nogen forsøg i gang i år, hvis moms-fonden nu siger nej. Jeg vil ikke for-mode, at der er nogen kommuner, der har kunnet tage dette her på deres budget, og derfor vil jeg gerne høre, hvilke andre muligheder ministeren måske kan finde.

Janne Normann (RV):

Er der noget til hinder for, at forsøget kan komme meget hurtigt i gang som planlagt ved, at de kommuner, som ønsker det, selv betaler denne anden halvdel af beløbet til forsøgsvirksomheden?

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Jeg vil give fru Grethe Fenger Møller ret i, at jeg ikke helt udtømmende har kunnet be-

svare spørgsmålet i første runde, da jeg ønskede en sammenhæng i min redegørelse, så jeg vil gerne uddybe det her.

Det har ikke været nogen forudsætning, at jeg skulle sikre et bestemt beløb fra kommunernes side til finansiering af forsøgsordningen. Det har været en forudsætning, at forsøgene principielt bør hvile på lokal finansiering, og det kan være privat eller kommunal, om kommunerne ønsker så, men det er forudset, at mere omfattende forsøg næppe kan ventes gennemført uden tilskud fra offentlig side. I det tilfælde er det en forudsætning, at jeg ikke må overskride et bestemt beløb i statslig støtte, nemlig over den 3-årige forsøgsperiode 3 mill. kr., og det er forudsat, at denne statslige støtte skal modsvares af en tilsvarende støtte fra kommunal side. Den kan enten, som fru Janne Normann nævner det, være direkte fra en kommune til et forsøg i kommunen, der enten kan være kommunalt ledet eller privat ledet, eller den kan være et bidrag via den kommunale momsfond.

I øvrigt mener jeg ikke, der har været uklarhed. Jeg hørte desværre ikke begyndelsen af hr. Arentofts spørgsmål, men jeg kan sige, at der ikke fra kulturministeriets side har været givet tilsagn om, at man kunne foretage lokaludsendelser i forbindelse med kommunevalget.

Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen har været repræsenteret i det udvalg, der har udarbejdet retningslinjerne for forsøgsordningen, og de var yderligere repræsenteret i den første forsøgsrække i 1974-77, der gav retningslinjer for de forsøg, vi nu sætter i gang, så kommunerne er fuldt orienterede, men naturligvis kan en kommunal organisation ikke garantere, hvad enkelte kommuner måtte ønske at yde i en forsøgsordning.

Men jeg kan sige, at jeg ser ikke noget problem med hensyn til, at forsøgene kommer i gang, og heller ikke med hensyn til omfanget af den kommunale støtte. Vi er faktisk allerede vidende om planer – ikke faste beslutninger – om kommunalt støttede projekter, der formentlig vil kunne udfylde hele rammen på de 3 mill. kr.

Grethe Fenger Møller (KF):

[Grethe Fenger Møller]

Jeg synes stadig væk, ministerens svar er ganske uklart, for når der står, at den statslige støtte forudsætter en støtte af tilsvarende størrelse fra kommunal side, så må man da forudsætte, at man har en eller anden form for kommunal rygdækning. Det kunne man have ved et tilsagn fra den kommunale momsfond, et tilsagn fra Kommunernes Landsforening, ikke bare en orientering, eller det kunne være enkelte kommuner, der valgte at gå ind i disse projekter.

Men nu har kommunerne jo vedtaget budgetter for 1982, og de rammer, folketings og regeringen har sat for kommunernes aktivitetsudvidelser, er, som vi ved, ganske snævre. Jeg vil spørge, om ministeren er bekendt med, om der er kommuner, der har afsat midler på 1982-budgettet til etablering af sådanne forsøgsordninger. Det skulle jo gerne være mere end én kommune, for ellers kan man ikke sige, forsøgsvirksomheden har nogen betydning, hvis man skal vurdere det. Ellers må vi faktisk gå ud fra, at denne forsøgsvirksomhed først kan komme i gang i 1983, for så vidt der vil være et antal kommuner, der er indstillet på at afsætte midler på 1983-budgettet.

Men det er stadig væk et udtryk for, at lovforslaget ikke var gennearbejdet godt nok, for når man siger, det forudsætter støtte fra kommunal side, burde man også have fået en afklaring på, hvordan man kunne sikre sig, at denne støtte forelå; ellers er forsøgsordningen ikke ret meget værd i øjeblikket.

Anden næstformand (Ebba Strange):

Jeg skal gøre medlemmerne opmærksomme på, at jeg godt kan fratage medlemmerne ordet heroppefra. Jeg ved godt, det er lidt sværere, end når man sidder ved siden af hinanden, men det kan godt lade sig gøre.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Allerede ved førstebehandlingen fremhævede jeg, at der var for få penge i dette forslag også fra statslig side, for der er jo tale om en forsøgsordning, og en forsøgsordning skulle gerne hvile på et meget bredt grundlag. Dengang var ministeren enig i, at det var vigtigt, at vi fik så bredt et bedømmelsesgrundlag som overhovedet muligt. Men hvis nu kommunerne også falder fra, ser det ud

til, at grundlaget bliver endnu mere spinkelt, end det så ud til ved førstebehandlingen.

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, hvordan hun vil sikre, at vi ikke kommer i samme situation som ved første forsøgsperiode, hvor forsøget endte med, at man ikke kunne tage stilling til noget, fordi vurderingsgrundlaget var for spinkelt. Hvordan vil ministeren garantere mediekommissionen og folketingset, at det grundlag, vi får at vurdere et endeligt lovforslag ud fra, bliver så bredt, at en vurdering vil blive mulig?

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Jeg må sige til fru Grethe Fenger Møller, at dette lovforslag ikke har været dårligt forberedt, men fuldstændig tilstrækkeligt forberedt. Sagen er den, at det statslige bidrag er gjort afhængigt af kommunale bidrag i den forstand, at der er loft over det statslige bidrag. Men skulle det utænkelige være tilfældet – og det har vi naturligvis vidst det ikke var på grund af den meget lange kontakt til kommunerne, som jeg har nævnt – men skulle det altså vise sig, at kommunerne ikke havde haft interesse i forsøgsordningen, som vedrører kommunikation i kommunerne, så ville der heller ikke blive udløst et statsligt bidrag. Det er sammenhængen imellem de to sider af sagen.

Der har som sagt været kontakter til Kommunernes Landsforening og Amdsrådsforeningen lige siden 1974 om sagen, og derigennem er vi også vidende om den store interesse i kommunerne, som har vist sig i lidt mere end 80 henvendelser indtil nu om interesse i forsøgsordningen. Jeg er vidende om, at man i de kommuner, der har vist interesse, forestiller sig, at midlerne er til stede på informationskontoen eller på kulturelle konti, men jeg kan selvfølgelig ikke sige, hvordan budgetteringen konkret er foretaget i de enkelte kommuner.

Til det sidste spørgsmål vil jeg sige, at den eneste mulighed, jeg har for at sikre alsidigheden, er den vedholdende appel til moms-fonden, som jeg har rettet og vedbliver at rette, for det er alene, hvis vi har et grundbeløb til rådighed, som kan fordeles efter alsidighedskriteriet, og uden at den enkelte kommune lokalt støtter forsøget, at vi kan få en tilstrækkelig alsidig ordning. Derfor har jeg

[Ministeren for kulturelle anliggender]

igen og igen appelleret til momsfondens, og derfor håber jeg stadig, at momsfondens bestyrelse vil vise sig positiv.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 40

2) Til udenrigsministeren af:

Steen Folke (VS):

»Vil regeringen tilslutte sig og aktivt arbejde i forlængelse af den fransk-mexikanske erklæring om El Salvador bl.a. for derigennem at bidrage til at hindre en US-amerikansk militær intervention i Mellemamerika?«

Skriftlig begrundelse

Den amerikanske udenrigsminister, Alexander Haig, har flere gange truet med militære aktioner i Mellemamerika i et forsøg på at standse den frigørelsesproces, som allerede har væltet Somozas diktatur i Nicaragua, og som nu truer det amerikansk støttede Duarte-regime i El Salvador. I den amerikanske regerings selvforståelse drejer det sig om en kamp mod »kommunister« og »terrorister«. Den danske regering har tidligere givet udtryk for, at den ser anderledes på begivenhederne.

Den fransk-mexikanske erklæring af 28. august 1981 var et vigtigt politisk skridt til støtte for det salvadoranske folks kamp mod Duarte-regimet. Erklæringen indebærer en anerkendelse af FDR/FMLN, som denne kamp er organiseret igennem. Samtidig understreger erklæringen det salvadoranske folks ret til selv at løse problemerne uden indblanding udefra.

På et tidspunkt, hvor risikoen for en amerikansk militær intervention i Mellemamerika er større end nogen sinde før, vil det være nyttigt, hvis den danske regering udtaler sin støtte til erklæringen og lover at arbejde aktivt i forlængelse af den.

Steen Folke (VS):

I disse år skyller der en bølge af sociale og politiske rejsninger hen over Mellemamerika. I Nicaragua er det lykkedes folket at slippe af med den forhadte diktator Somoza, og i denne tid kæmper befolkningen i El Salva-

dor imod en junta, der ligesom Somoza bakes op af USA. For den amerikanske regering er det en bande kommunister og terrorister, der prøver at tilrane sig magten fra amerikanernes venner. Men jeg ved, at den danske regering ser anderledes på det, er klar over, at det er rejsninger med folkelig opbakning, der er tale om.

USA har flere gange – både udenrigsminister Haig og præsident Reagan – raslet med sabelen, har truet med en eller anden form for militær intervention i Mellemamerika. Jeg mener, at risikoen er overhængende for, at der kommer en sådan amerikansk militær intervention på den ene eller den anden måde, og jeg mener, det er meget vigtigt i denne situation, at den danske regering vil gøre noget aktivt for at forsøge at forhindre, at USA skulle gribe til den slags.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg vil for det første sige, at jeg er glad for, at hr. Steen Folke har bemærket, at den danske regering allerede på et tidligt tidspunkt har sagt, at det, der sker i El Salvador, er et befolkningsønske om at opnå, hvad vi opfatter som almindelige rettigheder på det økonomiske, politiske og sociale område.

Dernæst vil jeg sige til hr. Steen Folke, at jeg allerede i september måned, da den franske udenrigsminister aflagde besøg i København, offentligt udtalte en tilslutning til den fransk-mexikanske erklæring, der jo som bekendt går ud på, at alle parter, herunder også FDR, må inddrages i en løsning af landets problemer.

Endelig vil jeg som det tredje sige til hr. Steen Folke, at Danmark ved den 36. generalforsamling i FN var medforslagsstiller til en resolution med bl. a. Mexico og Frankrig om menneskerettighedssituationen i El Salvador, der netop understreger, at det er nødvendigt med en politisk løsning på krisen, hvor alle politiske kræfter i landet deltager fuldt ud.

Steen Folke (VS):

Jeg er glad for den støtte, regeringen udtaler til den fransk-mexikanske erklæring om El Salvador, som jeg mener var et vigtigt skridt. Jeg har ikke bemærket, men betvivler naturligvis ikke, at udenrigsministeren har udtalt sig offentligt til støtte for planen. Jeg

[Steen Folke]

synes, det er vigtigt, at det kommer frem, at der er en helt klar dansk opbakning bag den holdning, som Frankrig og Mexico sammen i dette tilfælde har lagt for dagen. Det indebærer jo bl. a. en klar anerkendelse af FDR/FMLN, som det folkelige oprør er organiseret igennem, og det indebærer samtidig som noget meget afgørende – det vil jeg gerne understrege, og jeg vil bede ministeren om at bekræfte det – en erklæring om, at El Salvadors folk skal have lov til at løse deres egne problemer uden nogen indblanding udefra. Det er jo det, der er problemet, og det er ikke nogen hemmelighed, at det ikke mindst er USAs mulige indblanding, der sigtes til i denne erklæring.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om han i forlængelse af den støtte, han har udtalt nu til den fransk-mexikanske erklæring, vil gøre noget aktivt for at forhindre, at USA skulle gribe ind militært. Jeg tænker på en henvendelse simpelt hen på den ene eller den anden måde til den amerikanske regering, der tydeliggør, at et af de NATO-allierede lande, nemlig Danmark, lægger stor vægt på, at der ikke sker nogen form for indblanding udefra. Det mener jeg ville være en meget nyttig ting.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg mener, at det skridt, der blev taget med den fransk-mexikanske erklæring, er noget af det vigtigste, der endnu er sket med hensyn til El Salvador i positiv retning. Jeg mener ikke, at Danmark, den danske regering, skal intervenere, for det vil ligesom være ude af proportioner i forhold til det, der står meget klart i offentligheden.

Jeg er ked af, at hr. Steen Folke ikke lagde mærke til, at regeringen tilsluttede sig principperne i erklæringen i september måned, men lad det så være gentaget ved denne lejlighed.

Jeg kan tilføje, at jeg har haft adskillige møder på mit kontor med repræsentanter for FDR, og jeg kan ikke forudse nogen løsning i El Salvador, uden at det bliver med FDR og med hele befolkningens eller dens repræsentanters medvirken i en samlet politisk løsning. Det er det, man skal stile imod, og jeg tror, at budskabet fra Frankrig, Danmark og andre europæiske lande til USA er ganske klart.

Steen Folke (VS):

Så vil jeg spørge, om det kan tænkes, at den danske regering vil overveje andet end en verbal støtte; man kunne jo også tænke på en eller anden form for økonomisk støtte til FDR, humanitær bistand eller bistand af anden art. Er det en mulighed, som regeringen vil overveje?

Elisabeth Krog (KF):

Mener udenrigsministeren, at El Salvador vil være i stand til at løse sine indre problemer med det resultat, som hr. Steen Folke ønsker, uden indblanding udefra, f. eks. våbenleverancer fra Cuba og Sovjetunionen?

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg vil for det første sige til hr. Steen Folke, at vi har en såkaldt apartheidbevilling som en del af den samlede bistand, der går til humanitære projekter i det sydlige Afrika. Vi har ikke noget lignende, når det drejer sig om andre steder, andet end projekter almindeligvis finansieret over bevillingerne til Danida. Der foreligger ikke aktuelle planer om nogen statslig støtte til FDR; derimod er der tale om, ved jeg, at mange partier og organisationer osv. yder en støtte.

Til fru Elisabeth Krog vil jeg sige, at jeg i min prioritering af problemerne ikke anser det rejste spørgsmål som det vigtigste. Vi har tidligere i dette ting – også for fru Elisabeth Krog kom herind – diskuteret det i forbindelse med det sydlige Afrika, og vi iagttager rundt omkring i verden befolkninger, der ganske simpelt ikke har anden mulighed end at gribe til våben for at opnå de rettigheder, som vi tager som selvfølgelig herhjemme. I den samlede vurdering – og her vil jeg tage parallellen til, hvad vi har oplevet i forbindelse med Afrika – ser vi ikke, at våben kan leveres fra vestlige lande på grund af den almindelige politiske holdning, vi har til disse ting. Jeg finder, at det vigtigste ikke så meget er at gå i enkeltheder med, hvorfra våbnene kommer, men dette, at der opnås resultater, der betyder, at befolkningen får demokratiske rettigheder, som vi aldrig kunne tænke på at give fra os herhjemme. Jeg synes, det er et simpelt krav, hvis vi selv skal opfatte os som demokrater.

Askjær Jørgensen (FP):

[Askjær Jørgensen]

Mener udenrigsministeren, at sovjetiske våbenleverancer og sovjetiske våbenaktiviteter i Afghanistan og andre lande har fremmet, at befolkningen har fået demokratiske tilstande?

Anden næstformand (Ebba Strange):

Spørgsmålet ligger lidt uden for det rejste spørgsmål, men hvis udenrigsministeren vil svare på det, er det i orden.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg kan svare meget enkelt ved at henvise til, hvad regeringen har sagt ved gentagne lejligheder, nemlig at vi fordømmer og tager klart afstand fra den sovjetiske invasion i Afghanistan. Det står meget klart, at det, der for øjeblikket foregår i Afghanistan, er, at en fremmed magt søger at undertrykke et klart befolkningsflertal.

Når vi taler om El Salvador – og jeg er enig med formanden i, at spørgsmålet ligger lidt udenfor – men altså, når man sammenligner Afghanistan med El Salvador, er der dog den parallel, at der her også er tale om, at et klart befolkningsflertal ønsker at få demokratiske tilstande indført, så jeg håber at få hr. Askjær Jørgensens støtte og tilslutning til regeringens holdning i forbindelse med El Salvador. Ellers er der ikke logik i hr. Askjær Jørgensens argumentation.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 27

3) Til *ministeren for offentlige arbejder* af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Når hovedstadsområdet undtages, hvor stort et underskud har så amter og kommuner i alt på deres deltagelse i drift af trafikskaber, f. eks. i driften af de amtslige trafikskaber, og hvordan fordeles udgiften sig mellem de enkelte amter?«

Skriftlig begrundelse

Det er kendt, at de amtslige trafikskaber er endt som en gigantisk fiasko med hensyn til på den ene side at dække skolebørns og ældres transportbehov og på den anden side, hvad det er kommet til at koste, og spørgsmålet er, om ikke samfundet kunne tjene

masser af penge ved omgående at få de amtslige trafikskaber nedlagt. I stedet kunne man jo give forældrene et kontant tilskud til at få børnene transporteret i skole, og selvfølgelig kunne børnene transporteres langt billigere i private biler og i taxaer, end de kan i de store busser, som ødelægger de mindre veje meget hurtigt.

Askjær Jørgensen (FP):

Som bekendt er det således, at hvis man skal være med på noderne i dagens Danmark, skal man tale meget om kollektiv trafik, og man skal i det hele taget gå ind for, at alt skal være kollektivt.

Nu er det således, at hvis man har fulgt med i pressen om de amtslige trafikskaber, har man kunnet notere sig, at befolkningen har været meget kritisk over for, hvordan de er kommet til at virke. Men det er, ligesom om befolkningen ikke er klar over, at foruden at man betaler billetter for at komme med disse busser, der kører rundt, ydes der gigantiske skatteyderbeløb dertil, ligesom befolkningen heller ikke rigtig er klar over, at det er ved at løbe helt løbsk. Man ved ikke, hvor det ender henne, og derfor synes jeg, det var rimeligt, hvis vi kunne få ministeren for trafikområdet til at fortælle, at der bruges gigantisk store beløb, men at det på trods deraf ikke virker tilfredsstillende.

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Jeg skal svare hr. Askjær Jørgensen, at i henhold til den lovgivning om kollektiv trafik, som folketinget vedtog i 1978, er det uden for hovedstadsområdet op til amtsrådet og kommunalbestyrelserne i et amt at træffe beslutning om, hvorvidt der i amtet skal oprettes et fælleskommunalt trafikskab, og siden loven trådte i kraft, er der oprettet seks fælleskommunale trafikskaber, nemlig i Sønderjyllands amt, i Vejle amt, i Storstrøms amt, i Vestsjællands amt samt i Ringkøbing og Viborg amter.

De tre førstnævnte trafikskaber blev oprettet i efteråret 1979, og Vestsjællands Trafikskab blev oprettet pr. 1. august 1980. Fra alle disse fire trafikskaber har vi således regnskaber, der kan danne grundlag for en besvarelse af de stillede spørgsmål.

[Ministeren for offentlige arbejder]

Nu finder jeg det ikke helt hensigtsmæssigt at benytte tingets spørgetid til at remse en masse tal op. Jeg skal gøre det meget hurtigt, og så kan hr. Askjær Jørgensen siden få et notat af mig om disse spørgsmål.

Men lad os tage de fire amter. I Sønderjyllands amt var der udgifter på 68 mill. kr., passagerindtægter på 38 mill. kr., og det bliver så et tilskud på 30 mill. kr. I Vejle amt er der et underskud på 58 mill. kr., i Storstrøms amt et underskud på 78 mill. kr. og i Vestsjællands amt et underskud på 32 mill. kr. Vestsjællands Trafikselskab har jo kun kørt fra 1. august 1980, og derfor dækker regnskabsstallene kun perioden 1. august 1980–31. december 1980.

Disse underskud fordeles så mellem amt og kommuner, hvilket i Sønderjyllands amt betyder en udgift på 15 mill. kr. til henholdsvis amt og kommuner, i Vejle amt på 29 mill. kr., i Storstrøms amt på 39 mill. kr. og i Vestsjællands amt på 16 mill. kr.

Knud Lind (FP):

Ministeren nævnte, at der var et underskud på 78 mill. kr. i Storstrøms amt. Jeg vil godt spørge ministeren, i hvor mange af de amter, som man her har nævnt, man har lavet passagertælling. Jeg er bekendt med, at man har lavet en passagertælling i Storstrøms amt, ganske vist først i tidsrummet 10.–16. november 1980, men så har man for nylig lavet en igen.

For så vidt angår tællingen fra den 10.–16. november 1980, så har jeg selv undersøgt den, og da konstaterede jeg, at på 63 busruter burde chaufføren reelt have haft et ensomhedstillæg, for han har ikke haft en eneste passager med, og derudover var der 684 busture, hvor der var mellem 5 og 10 passagerer med.

Derfor vil jeg spørge ministeren, om ikke man burde tage disse passagertællinger på et noget tidligere tidspunkt og noget hyppigere.

Askjær Jørgensen (FP):

Når nu ministeren fortæller, at dette giver så store underskud rundt omkring, vil jeg gerne have ministerens svar på, om han finder, det er rimeligt, at man bruger så store skatteydermidler på offentlige trafiksekskabers betjening af disse meget tynde ruter, hvor buschaufførerne sidder og keder sig

ihjel, fordi der ingen passagerer er med, og om ministeren ser nogen mulighed for at få amterne til at begrænse eller afvikle nogle af de ruter, som er oprettet på et helt urimeligt grundlag.

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Både hr. Knud Lind og hr. Askjær Jørgensen skal jeg henvise til det, jeg startede med at sige: at det er op til amtsrådet og kommunalbestyrelserne i et amt at træffe beslutning om, hvorvidt der i amtet skal oprettes et fælleskommunalt trafiksekskab.

Og så må jeg sige, at den udvikling, at der, siden lovgivningen trådte i kraft i 1978, er etableret seks trafiksekskaber, og at der i foråret 1982 vil blive etableret yderligere to, nemlig et i Nordjyllands amt og et i Ribe amt, tyder på, at det i hvert tilfælde ikke er erkendt af amtsrådene og kommunalbestyrelserne i de pågældende amter, at etablering af sådanne sekskaber – som spørgeren også fastslår i begrundelsen for sit spørgsmål – skulle være endt som en gigantisk fiasko, og jeg er heller ikke bekendt hermed.

Den kollektive trafik skal jo ikke alene betjene skolebørn og ældre, men også en stor del af de erhvervsaktive, der enten ikke har bil eller foretrækker at lade bilen stå og spare penge og energi ved at køre kollektivt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 33

4) Til *ministeren for offentlige arbejder* af:

Dræbye (RV):

»I forbindelse med post- og telegrafvæsenets ønsker om at placere en kortbølgeradiostation på Buksør Odde på Mors bedes ministeren oplyse, i hvilken udstrækning fredningsstyrelsen har været inddraget i placeringsovervejelserne.«

Skriftlig begrundelse

Ifølge lokalplanforslaget opfylder placeringen af kortbølgestationen alle de radiotekniske krav og størstedelen af de miljømæssige krav. Ifølge dagspressen har fredningsstyrelsen taget skarp afstand fra den nævnte placering. Hvem har da været post- og telegrafvæsenets miljørådgivere? Området er af

[Dræbye]

international betydning for en række fuglearter, der kan forekomme i et antal på op til 30.000 eksemplarer. Da der mellem antennemasterne (80 × 80 m) vil være udsprengt et net af tråde, er faren for især nattrækkende fugle åbenbar.

Dræbye (RV):

Post- og telegrafvæsenet har lavet et forslag til placering af en kortbølgeradiostation på Buksør Odde på Mors. Forslaget er til behandling i øjeblikket, og under denne behandling er der fremkommet en betydelig offentlig kritik af forslaget fra fredningsstyrelsen, især af placeringen, idet stationen er lagt op ad et internationalt fugleområde. Det vil betyde, at man på grund af de høje master og de trukne luftledninger løber en risiko for, at træk af fugle vil blive generet kraftigt af netop denne placering.

Jeg vil derfor spørge ministeren, om fredningsstyrelsen har været benyttet som rådgiver i forbindelse med overvejelserne omkring placeringen, og her henviser til, at netop fredningsstyrelsen i naturfredningsloven er givet myndighed som særlig rådgiver i disse anliggender.

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Hr. Dræbye spørger, i hvilken udstrækning fredningsstyrelsen har været inddraget i placeringsovervejelserne vedrørende en kortbølgestation på Buksør Odde på Mors, og i den anledning skal jeg sige, at i forbindelse med post- og telegrafvæsenets forundersøgelse vedrørende placeringmulighederne for en ny kortbølgestation havde post- og telegrafvæsenet i marts 1977 et møde med fredningsstyrelsen, hvor mange mulige placeringer blev diskuteret.

Om Buksør Odde på Mors blev det fremført, at placeringen var betænkelig, og at det især var uheldigt, at strandfredningslinjen ville blive overskredet ved det påtænkte byggeri. Derimod blev ornitologiske forhold ikke drøftet på dette tidspunkt. Men under de fortsatte undersøgelser er der inddraget sagkyndige fra Vildtbiologisk Station, Kalø, og fra zoologisk institut.

Efter post- og telegrafvæsenets vurdering af de mulige placeringer blev Buksør Odde på Mors valgt som den absolut bedst egnede, og den 5. maj 1981 blev der derfor hos fred-

ningsstyrelsen, Viborg amtsråd, fredningsnævnet for Viborg amt og Morsø kommune ansøgt om tilladelse til etablering af kortbølgestationen.

Efter at have modtaget en henstilling fra fredningsstyrelsen om at opgive den på denne position har der været forhandlet mellem fredningsstyrelsen og post- og telegrafvæsenet om sagen, og på et møde den 7. oktober 1981 blev fredningsstyrelsens endelige afgørelse stillet i udsigt, når et lokalplanforslag for området forelå; dette lokalplanforslag blev indsendt af Morsø kommune den 9. oktober 1981.

Den 7. december 1981, altså to dage før indsigelsesfristens udløb, indgav fredningsstyrelsen en indsigelse mod lokalplanforslaget efter § 26 i kommuneplanloven, og jeg kan sige, at sagen for tiden er genstand for forhandlinger mellem Morsø kommune og fredningsstyrelsen; heri deltager også repræsentanter for industriministeriet og for post- og telegrafvæsenet.

Dræbye (RV):

Af ministerens svar fremgik, at fredningsstyrelsen på de indledende møder havde givet udtryk for, at placeringen var betænkelig; alligevel har post- og telegrafvæsenet fortsat arbejdet med at lave et projekt netop på Buksør Odde.

Jeg vil godt stille det yderligere spørgsmål til ministeren, om han ikke mener, det havde været rigtigt af post- og telegrafvæsenet at efterkomme den første henstilling, eftersom der jo altid må påhvile de statslige myndigheder særlige forpligtelser i retning af at efterleve intentionerne i den lovgivning, som folketinget har vedtaget, og altså også naturfredningslovgivningen om beskyttelsen af de særlige naturværdier, som denne lov har til formål at sikre.

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Hr. Dræbyes spørgsmål går jo på, i hvilken udstrækning fredningsstyrelsen har været inddraget i placeringsovervejelserne, og nu synes jeg nok, hr. Dræbye går en lille smule længere. Jeg kan da røbe over for hr. Dræbye, at der er stillet et spørgsmål til skriftlig besvarelse af fru Margrete Auken til mig i samme anledning, og dette svar foreligger om ganske kort tid. Jeg skal ikke foregribe

[Ministeren for offentlige arbejder]

begivenhederne, men alligevel sige her, at den kontakt, der var i første omgang med fredningsstyrelsen, mere gik på strandbygge- linjen og ikke så meget på de ornitologiske forhold, men der kommer altså en mere ud- førlig redegørelse i det skriftlige svar.

Jeg kan da nævne her, at i overvejelserne indgik der ca. 50 positioner til placering af kortbølgestationen, og undersøgelserne redu- cerede antallet af brugbare positioner til 7, ligesom øvrige positioner måtte forkastes af en eller flere af følgende grunde: stor fugle- koncentration, jordbundsforhold uegnede til placering af en radiostation, påflyvningsrisi- ko – der er kort afstand til lufthavn eller luftlandeplads – og risiko for omfattende forstyrrelse i radio- og fjernsynsmodtagning hos andre radiotjenester. Derved har man så fundet frem til det efter post- og telegrafvæ- senets opfattelse bedst egnede område, nem- lig Buksør Odde, men som sagt verserer sa- gen endnu, og den forhandles i øjeblikket, som jeg nævnte det for kort tid siden.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 36

5) Til *ministeren for offentlige arbejder* af:

Askjær Jørgensen (FP):

»Vil ministeren gavne erhvervslivet ved at forhøje rentesatsen på indestående på giro- konti, eller vil ministeren i det mindste sørge for, at de, der har væsentlige beløb stående på girokonto, får en rimelig forrentning?«

Skriftlig begrundelse

En række virksomheder har en struktur, der medfører ret betydelige indeståender på giro, og selvfølgelig burde disse virksomhe- der have en mere rimelig forrentning, end tilfældet har været hidtil.

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Han- sen):

Jeg står en lille smule uforstående over for dette spørgsmål, idet jeg har læst ændrings- forslag nr. 1056 til finansloven af 1981, hvori bl.a. hr. Askjær Jørgensen fremfører, at postgirokunder ikke skal have forrentning af indestående. Men man har vel et standpunkt, til man..., nå, undskyld!

Der er i postgirokontoet ca. 360.000 kon- ti, og 70 pct. af disse konti indehaves af er- hvervslivet. Renten, der ydes for indestående beløb, er 2½ pct. pro anno for beløb indtil 25.000 kr., og for beløb mellem 25.000 kr. og 100.000 kr. 1 pct. For beløb over 100.000 kr. ydes der ingen rente, og jeg kan oplyse, at der i 1981 er udbetalt 20 mill. kr. i rente.

Rentesatsen har været gældende siden ja- nuar 1970, og ved bedømmelsen af rentens størrelse må der tages hensyn til, at postgiro- ens opgave er betalingsformidling. Rentesat- sen på 1 pct. svarer da også til, hvad man typisk kan få i rente af penge, der kun inde- står på en konto i meget kort tid, f.eks. på checkkonti og foliokonti, og desuden må der tages hensyn til, at de egentlige giroforretnin- ger, dvs. overførsel fra én konto til en anden, er gebyrfri. Når man tager disse forhold i betragtning, kan jeg vanskeligt se, at der er grundlag for at ændre reglerne om forrent- ning af indestående på girokonto.

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg vil godt starte med at takke ministe- ren, fordi han har været opmærksom på vo- res udmærkede ændringsforslag. Vi har jo gennemarbejdet denne problemstilling, lige- som vi har gennemarbejdet en masse andre problemstillinger, og vi har fundet, at så læn- ge man kun tilskriver med så lave satser som 1, 1½ eller 2 pct., er det kun administrations- omkostninger, og så er det ingenting værd; derfor skulle man lade være med at bruge penge på det.

Men efterhånden som girokontoet har genplaceret en masse penge – og det er mås- ke i statsobligationer for at få nogle store afkast – kan man se, at over giro tjener stats- kassen gigantiske beløb på erhvervslivets be- kostning, og derfor har vi for ligesom at få en afklaring til det videre arbejde i vores gruppe med dette gerne villet høre, om mini- steren ser nogen muligheder for at bringe renten op på et rimeligt niveau, således at man kunne forestille sig, at de renteindtæg- ter, giroen har af disse penge, på en eller an- den måde blev kanaliseret over i erhvervsliv- et, hvor de vitterlig hører hjemme.

Det er helt rigtigt, at vi har stillet æn- dringsforslag om, at forrentningen skulle hø- re op, og det var sådan set for at spare, så længe det kun drejede sig om små beløb. Nu

[Askjær Jørgensen]

har vi så haft spørgsmålet oppe, og så synes vi, det var seriøst at høre, hvad ministerens stilling er, inden vi ændrer vores politik på dette område.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 39

6) Til *ministeren for offentlige arbejder* af:

Tørnæs (V):

»Kan ministeren oplyse, hvordan de 3,9 mill. kr., som EF-Kommissionen har bevilget til hjælp til de stormflodsramte ved den jyske vestkyst, tænkes anvendt?«

Skriftlig begrundelse

Det er hastende nødvendigt, at de mange, der har lidt store økonomiske tab i forbindelse med stormfloden, får en afklaring af deres økonomiske muligheder med hensyn til udbedring af de skete skader.

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Jeg kan sige her, at det beløb på knap 4 mill. kr., som EF har bevilget Danmark som et bidrag til dækning af tabet ved skaderne, som stormfloden den 24. november forvoldte, er indbetalt til den danske stat, og i betragtning af de betydelige udgifter, som staten er indstillet på at påtage sig i forbindelse med stormfloden, ville det vel ikke være urimeligt, om EF-bidraget blev taget til indtægt for staten som en generel afkorting i statens udgift.

Jeg må imidlertid sige, at jeg har større sympati for en ordning, hvorefter EF-bidraget kommer de stormflodsramte til gode på en mere direkte måde. Som bekendt arbejdes der på, at såvel staten som amtskommuner og kommuner træder hjælpende til. Der er i nogle kommuner sket særlig store skader, f.eks. i den kommune, hvori hr. Tørnæs er bosiddende. Blandt kommunerne er der derfor nogle, som er betænkelige ved at bidrage med en andel på 25 pct., som i de almindelige overvejelser tænkes at blive den kommunale andel, og disse betænkeligheder har jeg stor forståelse for. Jeg er da også blevet præsenteret for et ønske om et større statsbidrag i visse tilfælde, men jeg må sige her, at mit standpunkt er, at statsbidraget principielt bør

maksimeres til 50 pct. Det vil efter min opfattelse ikke være muligt at trække en for kommunerne forståelig grænse for, hvornår og hvor meget statens almindelige bidrag skulle forøges.

Derimod synes jeg ikke, der er den samme betænkelighed ved at lade EF-bidraget komme særlig hårdt ramte kommuner til gode; det er jo et fast beløb af særskilt oprindelse. Jeg er derfor indstillet på i min kommende henvendelse til finansudvalget – det er jo her, jeg skal igennem med en yderligere bevilling til godtgørelse til de skadelidte ved stormfloden – at søge tilslutning til, at EF-bidraget ikke afkortes i statens hjælp, men indgår i den sidste fjerdedel af skadeserstatningen, som efter de hidtidige drøftelser forudsættes udredet helt eller delvis af kommunerne.

Jeg tror, at bidraget fra EF vil få størst virkning, hvis det tildeles særlig hårdt ramte kommuner, og dette indebærer ganske vist en – hvad skal man sige? – forskelsbehandling af kommunerne; alligevel er jeg allermost stemt for at bruge denne løsning. Men som sagt, jeg skal have dette spørgsmål gennem finansudvalget, og det, jeg siger her, vil også blive min indstilling til finansudvalget, hvis tilslutning jeg nødvendigvis skal have.

Tørnæs (V):

Jeg takker for svaret. Jeg er glad for, at ministeren giver udtryk for, at det her bevilgede skal komme de direkte skadelidte til gavn.

Men kunne ministeren oplyse noget om, hvornår han forventer at have sine planer færdige? Jeg blev ikke helt klar over, om det skulle forstås sådan, at beløbet blev givet til kommunerne, eller det var ministerens opfattelse, at det, vi her taler om, fra ministeren skulle formidles direkte til de skadelidte.

Jeg efterlyser også, om ministeren kunne fortælle lidt mere om, hvilke kriterier han ønsker at lægge til grund for fordelingen, jfr. det, der tidligere har været fremme fra ministerens side om, at de, der havde haft skade på sommerhus, og de, som måske i øvrigt ikke lige akkurat var på fallittens rand, ikke under nogen omstændigheder skulle have nogen hjælp. Jeg er interesseret i at høre, om det også er ministerens indstilling med hensyn til disse 3,9 mill. kr., og i øvrigt også, om

[Tørnæs]

ministeren kunne oplyse, om sådanne betingelser er stillet fra EF-Kommissionens side.

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg vil godt sige tak til ministeren, fordi han trods alt placerer de midler, som fremskridtspartiets repræsentant i EF har medvirket kraftigt til skulle komme Danmark til gode, så de kommer direkte ud til de stormflodsramte.

Men når man har fulgt med i denne debat og har været stærkt impliceret i det hele taget i eftervirkningerne af stormflodskatastrofen derovre, vil man se, at det, der fremstår, er, at der stadig væk er en masse usikkerhed, hver gang ministeren har været derovre. Mit supplerende spørgsmål til ministeren er derfor, om ikke det vil være rimeligt at bruge den samme betragtning indenlands som udenlands. Når der bruges danske skatteyderkroner til støtte efter naturkatastrofer andre steder i verden, rammer man alle danske skatteydere lige hårdt, idet man tager det over statskatterne. Er det ikke lidt besynderligt, at når det er erstatninger efter naturkatastrofer i Danmark, vil man læsse visse procenter af dem over på specielle befolkningsgrupper i nogle kommuner og nogle amter? Hvorfor bruger man ikke de samme kriterier, når det er indenlandske naturkatastrofer, som når det er udenlandske?

Sønderby (V):

Ministeren sagde i sin besvarelse, at der var nogle kommuner, der blev meget hårdt ramt, og at man overvejede at hjælpe disse kommuner. Men i nogle af kommunerne, selv om de får nogle af disse EF-midler, slår pengene ikke til, og kommunerne kan blive nødt til at sætte skatteprocenten op med 4 pct.

Jeg spørger ministeren – hvis ikke det ligger for langt fra det oprindelige spørgsmål – om han vil overveje eventuelt at yde disse kommuner en større statsstøtte, hvis kommuneskatten skulle stige med mere end 0,5 pct. på grund af disse store skader.

Og jeg vil også gerne spørge ministeren, om nogle af disse EF-penge – hr. Tørnæs var inde på det – kan bruges til hjælp til nogle af de sommerhusejere, hvis huse er skyllet helt væk.

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Hr. Tørnæs stillede mig spørgsmålet: hvornår? Jeg kan sige, at vi arbejder så hurtigt, som det overhovedet lader sig gøre, og vi agter ikke at afvente en endelig taksation, en endelig vurdering, af de skader, der er sket på Vestkysten. Vi siger, at vi må tage det som et skøn for meget hurtigt at kunne komme igennem med et aktstykke i folketingets finansudvalg, således at vi kan komme til at udbetale penge til de skadelidte. Det er dog sådan, at vi har indvilliget i at udbetale acontobeløb, og det er vi allerede i gang med i Sønderjyllands amt, hvor vi bl. a. til Rømø Værft har sat et ret så stort beløb af, således at værftet kan komme i gang. Det samme er vi i gang med i Esbjerg i samarbejde med Esbjerg kommune. Jeg håber, at det kan gå meget, meget hurtigt, for det, at kommunerne og staten ikke er enige, skal ikke gå ud over de skadelidte.

EF-pengene skal gives til kommunerne, og så bliver det dem, der skal anvise pengene til de skadelidte. De skal altså ikke gives fra staten til den enkelte.

Må jeg så sige, at der er tale om en hjælp og ikke om en pligt, og vi har sagt fra statens side, at vi agter at gå ind med 50 pct., men det er jo en helt ny praksis, der indføres her. Tidligere er man gået ind på de områder, der var beskyttet af diger og andre kystsikringsanlæg. Nu har vi taget alle andre områder med på den jyske vestkyst, som er ramt af stormfloden i form af opstigende vand. Vi ønsker ikke at gå længere end til de 50 pct., og der er altså tale om en hjælp og ikke om en pligt, men vi håber naturligvis, at amt og kommune går ind også med 50 pct.

Og så siger hr. Askjær Jørgensen, at der er skabt usikkerhed, hver gang ministeren har været til forhandling. Nu har ikke jeg alene del i disse forhandlinger, min forgænger i embedet har også været med. Men jeg mener bestemt at kunne sige, at hvis der er skabt usikkerhed, er den ikke skabt fra vor side.

Hr. Sønderby var inde på kommuner, der bliver hårdt ramt. Jeg har nævnt et par kommuner, og jeg kan godt nævne dem ved navn. Vi ved, at Esbjergområdet, Esbjerg kommune og Fanø kommune, ligger med store beløb, og der er også en enkelt kommune i Sønderjyllands amt.

Tørnæs (V):

Ministeren svarede mig ikke på, om der var knyttet betingelser til fordelingen af pengene fra EF. Det spørgsmål vil jeg gerne gentage. Jeg vil også gerne spørge, om man fra regeringens, fra ministerens, side har til hensigt at stille betingelser til kommunerne med hensyn til, hvor, til hvem og hvordan de må udbetales. Og jeg vil også gerne gentage mit spørgsmål, om ministeren kan give nogle oplysninger om, efter hvilke kriterier man fra ministerens side vil anvise pengene til kommunerne.

Svend Heiselberg (V):

Det er meget godt, at vi kan få 3,9 mill. kr. fra EF, men jeg vil gerne spørge ministeren, hvilke foranstaltninger ministeren påtænker for at imødegå eventuelle nye tab for borgerne som følge af nye stormflodskatastrofer. Det er jo ikke en ny situation. Allerede i forbindelse med stormen i 1976 blev der drøftet en eventuel oprettelse af et særligt fond til imødegåelse af omtalte katastrofer. Jeg håber, at ministeren kan forklare, hvorfra pengene fremover skal skaffes i forbindelse med stormflodskatastrofer. Hvis det er sådan, at ministeren ikke kan give tilsagn om, at man vil gøre noget for eventuelle fremtidige skader, kan jeg da forklare ham, at venstre så vil tage initiativ dertil.

Stubkjær Pedersen (CD):

Ministeren siger, at også alle områder, hvor der ikke er diger m. m., er med og får dækket 50 pct. af skaden. Gælder det også området omkring Limfjordsegnene, som også har haft meget store skader, men ligesom er blevet glemt en lille smule i denne debat omkring Vestkysten?

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Jeg beklager, hvis jeg ikke får svaret på alt, men det er jo således, at ifølge den nye forretningsorden har en minister kun 2 minutter til at svare i.

Hr. Tørnæs spørger, om der er betingelser vedrørende EF-pengene. Det er der ikke. Og hvordan med kriterier? Det er kommunerne, der får pengene, hvis jeg får tilslutningen, og jeg forventer, at kommunerne vil bruge det samme kriterium, som vi har lagt til grund

for erstatning vedrørende de 50 pct., nemlig at sommerhuse og velkonsoliderede firmaer ikke kan få erstatning. Jeg skal stadig væk præcisere, at der er tale om en hjælp og ikke om en pligt.

Med hensyn til, hvad vi vil gøre for at sikre borgerne mod nye tab, må jeg sige, at enten er de forvoldte skader på kystsikringsanlæggene udbedret, eller også er man i færd med at udbedre dem. Det er helt klart, at det skal bringes på plads, og det er der sat penge af til.

Jeg har endnu ikke taget stilling til oprettelsen af en katastrofefond, men vi skal jo om ret kort tid have en debat om hele kystsikringsproblematikken. Jeg kommer med en redegørelse her i folketinget om ganske kort tid, og da er det muligt, at noget sådant kan tages med under denne debat.

Og endelig spørger hr. Stubkjær Pedersen, om Limfjordsområdet er taget med, og dertil kan jeg sige, at det er det; det har det i øvrigt været næsten fra første færd.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 30**7) Til ministeren for skatter og afgifter af:****Askjær Jørgensen (FP):**

»Vil ministeren udsende cirkulære om, at man skal eftergive, tilbagebetale eller på anden måde frafalde de seneste f. eks. 4 års gaveafgifter, som er opkrævet ved generationsskifte inden for erhvervslivet, især inden for landbruget?«

Skriftlig begrundelse

Inden for de senere år er der ofte beregnet gaveafgifter m.v. ved generationsskifte inden for erhvervslivet, ikke mindst inden for landbruget.

Eksempelvis er der pålagt gaveafgifter, når det offentlige har ment, at gårde var overdraget til næste generation til for lave priser.

Imidlertid viser værdien af landbrugsejendomme sig nu at være betydelig lavere i mange tilfælde, end f. eks. myndighederne har hævdet ved påkrav vedrørende gaveafgift.

Askjær Jørgensen (FP):

[Askjær Jørgensen]

Dette spørgsmål er stillet til ministeren i anledning af, at der er masser af erhvervsdrivende, især landmænd, rundt omkring, der føler sig i en lidt besynderlig situation.

Når der har været generationsskifte, er det således, at hvis myndighederne finder, at de handelspriser, der er tale om, er for lave, gør man indsigelse, og man siger, at, nå ja, noget er foræret til næste generation, og så forlanger man gaveafgift, og den pålægger man de nye, der er kommet til, at betale. I masser af tilfælde sker der så det på grund af de uheldige faktorer, der har været, at de unge landmænd ryger ud i svære økonomiske problemer. Man påligner altså her nogle store afgifter til det offentlige i form af skatter, samtidig med at man ser, at gårdene ved tvangsauktion koster langt, langt, langt mindre end det, de offentlige myndigheder har hævdet, da de forlangte gaveafgift elagt.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Der er ikke i gaveafgiftsloven nogen hjemmel til bevillingsmæssigt at eftergive de gaveafgifter, der er beregnet i anledning af gaveoverdragelser, der har fundet sted. Jeg har derfor ingen mulighed for at udsende et generelt cirkulære – hvad hr. Askjær Jørgensen spørger om – der tilbagekaldt eller frafalder gaveafgifter, sådan som de i de senere år er opkrævet for gaver, der er ydet i forbindelse med generationsskifte, f.eks. inden for landbruget.

Efter gældende lovgivning skal de aktiver, der gaveoverdrages, f.eks. fra far til søn, ansættes til værdien i handel ogandel på overdragelsestidspunktet, og særlig for så vidt angår fast ejendom, landbrugsejendomme, er der i et cirkulære, skattedepartementet udsendte i 1976, givet meget udførlige regler om værdiansættelsen. Man kan derfor gå ud fra, at de ved generationsskifter gaveoverdragne aktiver er blevet ansat til den værdi, som på overdragelsestidspunktet var værdien i handel ogandel.

Så kan man naturligvis konstatere, at værdierne nu i en række tilfælde er lavere end på de tidspunkter, hvor gaveoverdragelserne fandt sted, men disse senere værdinedgange åbner heller ikke mulighed for tilbagebetaling af de gaveafgifter, der er beregnet på grundlag af værdiansættelser, der var korrekte på overdragelsestidspunkterne.

Askjær Jørgensen (FP):

Når ministeren klart giver udtryk for, at ministeren godt kan se problemstillingen, har ministeren så ikke overvejet, om ikke der skal lovgivning til, så man kan få tilvejebragt rimelige forhold på området? Er ministeren ikke enig i, at det må føles mærkeligt for disse mennesker at skulle betale en afgift, når de skal stå model til, at den værdi, de er pålagt gaveafgift af, har været fiktiv, fordi det rent faktisk, når det skal sælges eller på tvangsauktion, ikke koster nær så meget som det, det offentlige har hævdet?

Ministeren for skatter og afgifter (Lykketoft):

Jeg kan ikke svare mere udtømmende på hr. Askjær Jørgensens spørgsmål, end jeg har gjort. Der er ikke hjemmel dertil inden for gældende lovgivning. Jeg har ikke gjort op, om problemet er af en sådan karakter, at det kan bære et initiativ til ændret lovgivning.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 34

8) Til *justitsministeren* af:

Anders Poulsen (V):

»Hvilke yderligere foranstaltninger vil ministeren træffe for at styrke politiet, især i lyset af den stigende grove vold og kriminalpolitiets vanskeligheder med opklaring af de store berigelsesforbrydelser?«

Skriftlig begrundelse

I bemærkninger til finanslovsforslaget for 1982 skriver ministeren, at der i budgettallene for 1983-84 er indregnet udgifter til at forøge politistyrken fra ca. 9.000 mand til 9.100 mand ved udgangen af 1983 og til ca. 9.200 mand ved udgangen af 1984. I disse tal, skriver ministeren, er indregnet udgifter til en indirekte styrkelse af politiet ved herudover at oprette et antal nye stillinger som kontorfunktionærer og bude i politiet.

Imidlertid er der fra forskellige lokale steder i landet kommet oplysninger, som tyder på, at der er behov for langt flere nyansættelser i politiet. I forbindelse med planer om at begrænse ordenspolitiet i Struer er der kommet meddelelser om gadeoverfald på ældre. Det har naturligvis skabt den allerstørste

[Anders Poulsen]

utryghed i byen. I forbindelse med en større bedragerisag i Kolding oplyser en kendt kriminalpolitimand, at landets kriminalpolitistyrke bør forøges med ca. 400 mand for at klare strengt nødvendige opklaringsopgaver, herunder en række større berigelsesforbrydelser.

Det er mit indtryk, at ministeren, bortset fra at løse de lokale problemer, som ovenfor er nævnt, såvel som andre lokale vanskeligheder, bør indgå i en flerårig planlægning af politiets styrkemål, der ligger på et væsentlig højere niveau end det, der er nævnt i finanslovsforslaget for 1982. Jeg tror, at der i befolkningen er forståelse for indskrænkninger på andre serviceområder, hvis det kan føre til en styrkelse af retssikkerheden, herunder f.eks. politipatruljering og hurtig og mere effektiv bekæmpelse af de mere grove forbrydelser.

Anders Poulsen (V):

I finanslovsforslaget for 1982 nævner justitsministeren, at han påtænker en udvidelse af bemandingsstyrken i politiet fra de nuværende ca. 9.000 mand til ved udgangen af 1984 ca. 9.200 mand.

Jeg har stillet mit spørgsmål til justitsministeren, fordi ministerens bemandingsplaner for politiet, som de fremgår af det nævnte, efter min mening tilsyneladende ikke tager tilstrækkelig højde for den senere tids stigning i antallet af grovere voldstilfælde. Jeg kan i samme forbindelse nævne det, der har været fremme i pressen, om henlæggelse af sager vedrørende berigelsesforbrydelser på grund af mandskabsmangel.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Som spørgeren sikkert er bekendt med, har politiets personalesituation i de senere år været vanskeliggjort af de meget store årgange, som er ansat umiddelbart efter besættelsestiden, og som nu er ved at trække sig tilbage. De har nået aldersgrænsen, og derfor har der måttet ansættes ganske mange politifolk blot for at holde styrken på et uændret niveau.

Selv bortset fra den bevillingsmæssige situation ville endnu flere ansættelser nok ikke være nogen rimelig disposition, dels fordi der må lægges vægt på en høj standard i politistyrken, dels for at undgå nye store årgan-

ge, som så senere ville give planlægningsproblemer.

Imidlertid er problemerne med de store årgange fra krigen nu ved at være et overstået stadium, og det betyder, at der for første gang i adskillige år er skabt praktisk mulighed for en mere mærkbar udvidelse af styrken. Som spørgeren rigtigt anfører, indgår der i planlægningsgrundlaget for finansloven 1982 en udvidelse af styrken fra de nuværende ca. 8.700 mand til 9.200 mand ved udgangen af 1984. Hertil må man lægge, at et øget antal kontorfunktionærer inden for politiet i disse år overtager arbejdsopgaver, som hidtil har været udført af ældre eller svagelige polititjenestemænd.

Som det også ses af anmærkningen til finanslovsforslaget, søges der 175 kontorfunktionærer, bude, arbejdsmænd osv., som naturligvis også vil kunne aflaste politiet, og spørgeren vil også vide, at jeg har søgt og fået bevillinger til at udarbejde lovforslag med henblik på at øge brugen af parkeringsvagter, og det i sig selv vil også kunne betyde en aflastning for politiet.

Der frigøres altså i det hele taget yderligere personale til egentligt politiarbejde i de kommende år, og derfor bliver der alt i alt, synes jeg, tale om en ganske væsentlig styrkelse af politiet. Om der fra 1985 og fremefter skal finde en yderligere styrkelse sted, må afgøres som et led i den planlægning for en 4-årig periode, der foretages hvert år som led i udarbejdelsen af finanslovsforslag og budgettal for de tre budgetoverslagsår, og i denne planlægning må både kriminalitetsudvikling og en lang række andre forhold indgå.

Jeg kan nævne, at rigspolicefen i øjeblikket arbejder med en samlet analyse af det aktuelle personalebehov inden for politiet, både ordenspoliti og kriminalpoliti. Denne analyse er endnu ikke færdig, og derfor har jeg ikke noget grundlag for i dag at tage stilling til, i hvilket omfang specielt kriminalpolitiets styrke, som spørgeren fremhæver, bør forøges.

Til slut vil jeg sige, at justitsministeriet ikke – her refererer jeg til begrundelsen for spørgsmålet – har hørt noget fra Struer om, at man dér har fundet dispositioner truffet af politimesteren eller rigspolicefen forkerte. Vi har ikke modtaget nogen klage fra Struer byråd. Gør vi det – og naturligvis kan kommunen henvende sig til mig – så vil jeg fore-

[Justitsministeren]

tage en vurdering af henvendelsen og de ønsker, der måtte være i den, men der er altså ikke modtaget nogen henvendelse fra Struer i denne sag.

Anders Poulsen (V):

Jeg takker ministeren for svaret. Ét er be-
mandingsforholdene på landsplan, som mini-
sterens svar hovedsagelig gik på, noget andet
er mandskabsfordelingen inden for lokale
områder. Ministeren var i sit svar inde på
forholdene i Struer by, og i den forbindelse
vil jeg godt oplyse, at der netop i Struer by
har fundet nogle voldelige overfald sted på
det seneste. Det har aktualiseret, hvilke pla-
ner justitsministeren eventuelt har, og som
indgår i den periode til udgangen af 1984, vi
her taler om, for eventuelle udvidelser, even-
tuelle begrænsninger i mandskabsstyrken i
Struer.

Jeg vil godt spørge ministeren, om han
inden for denne periode, uanset at der ikke
foreligger nogen klager fra Struer by, har
planer om omfordeling af ordenspolitistyr-
ken inden for det lokale område, der er til
ugunst eller gunst for Struer by.

Knud Lind (FP):

Ministeren nævnte, at kontorpersonalet
skulle overtage stillinger, hvor man før har
haft ældre og svagelige politifolk siddende.
Jeg vil godt i den forbindelse spørge ministe-
ren, hvor man agter at placere ældre og svage-
lige politifolk, som f.eks. er kommet til
skade i tjenesten, fremover, idet vi nok må
gå ud fra, at for nærværende har vi en ret
stor årgang, det, man kalder pukkelovergan-
gen, fra krigens tid, men der vil fremover
blive tale om politifolk, som måske ikke kan
deltage i den almindelige omgangstjeneste.

Til slut vil jeg godt spørge ministeren, om
han for så vidt angår den treskiftede vagt –
vi ved jo alle sammen, at den er direkte
helbredsnedbrydende – eventuelt agter at gøre
noget. Det er således, at f.eks. nattjenesten
godt kunne vare lidt længere; den er kun på
én uge, og så skifter de til én uge eftermid-
dag, én uge formiddag, og sådan kører de
hele tiden. Med hensyn til den fornyelse af
styrken, man får, har man dér nogen overvej-
elser for så vidt angår den treskiftede vagt?

Bjørn Elmquist (V):

27 Ft

Jeg har også et supplerende spørgsmål til
justitsministeren.

Jeg har forstået, at der kommer flere pen-
ge, flere folk inden for politiet. Med ud-
gangspunkt i den helt aktuelle kritik, der har
været fremført i nogen tid i forskellige dag-
blade, af forholdene på Københavns politi-
gård, og af vilkårene, udnyttelsen af krimi-
nalpolitiet vil jeg godt høre, om justitsmini-
steren kan give os tilsagn om at se meget nø-
je på, hvordan de eksisterende ressourcer
udnyttes, og om han i den forbindelse kan
give tilsagn om, at vi i retsudvalget kan få
tilstillet erklæringer, forklaringer og syns-
punkter fra formanden for Kriminalpolitifor-
eningen og den i øjeblikket suspenderede og
tiltalte kriminalpolitibetjent fra Københavns
politigård.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om han
mener, at en 4 års periode er en tilstrækkelig
lang periode at planlægge for. Jeg tror det
ikke, og jeg må mene, at hvis vi skal have en
rytme i vores politistyrke, som til enhver tid
er i orden, så må der en mere langsigtet
planlægning til, som tager hensyn til en ri-
melig fordeling landet over.

Hvad angår Struer vil jeg godt have lov til
at stille et spørgsmål. Da man i sin tid ned-
lagde landpolitistillingen i Hjerm, var det en
forudsætning, at man skulle beholde styrken
uændret i Struer. Nu beholdes der en land-
politistilling i Hvidbjerg, og det kan risikere
at komme til at gå ud over styrken enten i
Holstebro eller i Struer.

Jeg vil til slut lige have lov til at sige, at
jeg foranledigede et samråd med ministeren i
retsudvalget, som jeg håber vi kan få snart,
til drøftelse i bred almindelighed af anvend-
else af politiets ressourcer.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Rigspolitichefen foretager løbende en vur-
dering af fordelingen af politistyrken blandt
de forskellige byer og egne her i landet, og
der indgår selvfølgelig overvejelser om, hvor-
vidt det ene område nu bør have en større
eller mindre styrke end tidligere. Jeg vil tro,
at det også sker for så vidt angår visse jyske
byer i øjeblikket. Jeg har ikke kendskab til
de konkrete planer vedrørende specielt Stru-
er, men det er jeg naturligvis villig til at

[Justitsministeren]

fremskaffe oplysning om, hvis man ønsker det fra spørgerens side.

Med hensyn til hr. Knud Linds spørgsmål om placering af de ældre og svagelige politifolk, føler vi det naturligvis som en helt klar moralsk forpligtelse at sørge for rimelige arbejdsvilkår for de ældre og de svagelige i politistyrken. Men det er jo en kendsgerning, at gennemsnitsalderen nu er stærkt faldende, og derfor er det en given ting, at denne gruppe medarbejdere bliver mindre og mindre. Årsagen til, at der bliver brug for at foretage indplacering af kontorfunktionærer, arbejdsmænd osv. til udfyldelse af disse funktioner, er, at vi ikke skal blive nødt til at placere unge og arbejdsduelige politifolk på disse poster.

Med hensyn til den treskiftede vagt erkender vi vel alle sammen problemerne omkring skifteholdsarbejde, men jeg vil mene, at det er et spørgsmål, der er velegnet til drøftelse i politiets centrale samarbejdsudvalg. Jeg er ikke bekendt med, om det har været taget op dér, men det er i hvert tilfælde et forum, hvor organisationerne og andre vil kunne tage spørgsmål af denne karakter op, og før det har været drøftet dér, vil jeg ikke mene, at det er rimeligt, at jeg tager stilling til det.

Hr. Bjørn Elmquist spørger, om den aktuelle kritik i forskellige dagblade af udnyttelsen af kriminalpolitistyrken giver anledning til bemærkninger. Jeg kan sige, som hr. Hagen Hagensen nævnte det, at jeg har forstået, at der skal være et samråd i retsudvalget om dette problem, og dér vil jeg naturligvis komme med de oplysninger, som man måtte ønske fra retsudvalgets side.

Jeg kan dog straks sige, hvad der måske ikke overrasker så mange, at de oplysninger, der har været fremme om graverende forhold osv., har været grundigt undersøgt, og naturligvis har jeg også haft lejlighed til at tage stilling til dem, og jeg har ikke fundet, at der har været kritisable forhold af den karakter, som der har været kørt en kampagne vedrørende i et af vore formiddagsblade.

Retsudvalget vil ved den lejlighed naturligvis også, hvis man ønsker det, kunne høre organisationernes syn på fordelingen af politiet og indsatsen fra politiets side.

Om en 4-årig planlægningsperiode er lang nok, kan man selvfølgelig diskutere. Det er heller ikke meningen, at man skal køre perioden igennem, og så kort tid før den er udlø-

bet, tage spørgsmålet op. Det må være en rullende planlægning, hvor vi f. eks. også kan tage hensyn til kriminalitetstallet. Heldigvis er der oplysninger, der antyder, at den udvikling, der har været i gang i retning af større kriminalitet, er ved at ændres. Der har oven i købet, når man tager 3. kvartal 1981 i forhold til 3. kvartal 1980, været tale om en klar nedgang i først og fremmest berigelseskriminaliteten. Det må også indgå i den fremtidige planlægning. Derfor tror jeg, at en rullende 4 års planlægning må være det rimelige inden for dette område.

Afslutningsvis blev en sag fra Kolding antydet af spørgeren. Det, der har været nævnt om en 30 millioner kroners sag, der ikke kunne efterforskes, er ikke korrekt. Der har været en større bedragerisag, tror jeg det var, på omkring 1 mill. kr., og der er sat efterforskning i gang vedrørende den, som det var planlagt.

Anders Poulsen (V):

Af ministerens første svar forstod jeg, at først når vi kommer ind i 1985, er der mulighed for at drøfte yderligere bemanning ud over det i finanslovsforslaget for 1982 nævnte. Men jeg forstod næsten på ministeren, at han modererede dette lidt her i sit sidste svar. Jeg vil godt have bekræftet, om ministeren er indstillet på i retsudvalget også at drøfte styrkemålene og udvidelse af disse på et tidligere tidspunkt, altså også for de år, der ligger inden for finanslov 1982' rammer, sådan at vi løbende kan opnå en bedre beskyttelse af borgerne.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Det har aldrig været min hensigt, at vi skulle vente til 1985 med at finde ud af, hvordan styrken i 1985 skal se ud. Det er klart, at når der er gået et stykke tid, måske et år eller to, så må vi tage den plan op, vi har lavet her, for at se, hvordan vi skal planlægge for 1985 og årene derefter. Det er ganske givet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 32

9) Til *justitsministeren* af:

Hagen Hagensen (KF):

[Hagen Hagensen]

»Vil ministeren oplyse, om der udføres normal politigerning i ordentligt omfang i ejendommen Klosteret i Abel Cathrines Gade i København, som er taget i brug af unge tilhørende en såkaldt initivgruppe?«

Skriftlig begrundelse

I dagspressen er det oplyst, at politiet i den første uge i januar måtte opgive at foretage efterforskning i Klosteret af hensyn til politifolkenes sikkerhed. Selv om der senere er givet adgang for politiet til ejendommen, er det nødvendigt at få en klar tilkendegivelse fra justitsministeren om, at der ikke findes steder og områder her i landet – i dette tilfælde Klosteret – hvor politiet ikke kan udføre sine normale pligter. Der må træffes forholdsregler, så politiet, uden at udsætte polititjenestemænd for unødigt risiko, kan sikre ro og orden og efterforske lovovertrædelser.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Jeg kan nævne, at den ejendom, som spørgeren omtaler, for tiden er beboet af en gruppe personer, som efter det oplyste ønsker at etablere et ungdoms- og ungdomscenter. Politiet er ikke blevet bedt om at fjerne de pågældende fra ejendommen, og der foreligger altså ikke for politiet nogen situation, der nødvendiggør, at man bringer selve beboelsen til ophør.

Det udelukker ikke, det er klart, at politiet kan have behov for at få adgang til ejendommen, f. eks. i forbindelse med ransagninger eller anholdelser, når retsplejelovens betingelser for disse skridt er opfyldt. Beboerne i ejendommen må naturligvis tåle og finde sig i, at sådanne politimæssige skridt i givet fald bliver foretaget, og ejendommen har altså ikke på dette punkt nogen form for særstatus.

Jeg er informeret om, og det er formentlig det, der har været grundlaget for spørgsmålet, at der for nylig er foretaget politimæssige efterforskningsskridt i ejendommen. Og jeg kan oplyse, at politiet ikke mødte nogen form for modstand, og jeg finder, at beboerne har lagt en fornuftig holdning for dagen.

Hvis man teoretisk tænker sig, at politiet på et senere tidspunkt alligevel får lagt hindringer i vejen for sit arbejde, så må politiet på helt sædvanlig måde afgøre, hvorvidt magtmidler skal anvendes, i hvilket omfang

de skal anvendes, og hvilke der skal anvendes i det hele taget. Denne afgørelse må træffes ud fra en konkret vurdering af hele den foreliggende situation i hvert enkelt tilfælde.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg skal vel sige tak til ministeren for svaret og gør det da også, men jeg fik ikke helt svar på det, jeg gerne ville have svar på, nemlig om der i sædvanligt omfang udføres politimæssig gerning i Klosteret i Abel Cathrines Gade.

Baggrunden for mit spørgsmål er i og for sig ikke, at der har været en ransagning for et stykke tid siden. Den kom nemlig, efter at politikommissær Ove Nielsen havde sagt: »Vi tør ikke foretage nogen efterforskning i Klosteret af hensyn til politifolkenes sikkerhed.« Det fik mig til at stille spørgsmålet, om der var steder her i riget, hvor politiet måtte lade være med at komme. Der var sket noget, man havde set det: de bar øl ind i kassevis, og samtidig havde der været et bræk i en forretning i nærheden. Man afstod fra at efterforske på stedet, fordi man ikke turde.

Senere hen har man fået adgang dertil, og jeg spørger, om der nu udføres politigerning i sædvanligt omfang. Det er det, der er det afgørende for mig at få klaring på.

Knud Lind (FP):

Det, der får mig til at rejse mig, er, at ministeren siger, at beboerne har lagt en fornuftig holdning for dagen, da politiet skulle f. eks. ransage efter våben m. v. Jeg vil godt i den forbindelse spørge ministeren, om det vil sige, at ministeren dermed godkender besættelsen af det pågældende hus og dermed også i realiteten godkender den tilsidesættelse af ejendomsretten, der reelt ligger heri. Betragter ministeren disse beboere som lovlige beboere i dette hus? Det mener jeg bestemt ikke at man kan.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Som sagt har jeg ikke nogen som helst oplysninger om, at politiet på noget tidspunkt skulle være blevet nægtet at foretage efterforskningsskridt i bygningen. Tværtimod har jeg fået oplyst, at beboerne ved flere lejligheder har ydet politiet bistand i forbindelse med efterforskningen, bl. a. – det er nok det

[Justitsministeren]

tilfælde, spørgeren sigter til – ved at skaffe stjålne genstande til veje.

Når jeg taler om en fornuftig holdning, så tænker jeg på, at det er fornuftigt, at borgere, der bor steder, hvor politiet skal arbejde, bistår politiet. Det går jeg ud fra at hr. Knud Lind også mener er en fornuftig holdning i forhold til politiet, og det er det, jeg har udtalt mig om, ikke andet.

Hr. Hagen Hagensen spørger, hvorvidt politiet arbejder i normalt omfang i Klosteret. Jeg ved ikke, hvad spørgsmålet dækker. Jeg går ud fra, at spørgeren ikke mener, at der skal foretages løbende patruljering i Klosteret, for det er jo en offentlig ejendom, men ikke et sted med status som en gade eller et større åbent område. Det er et sted, hvor politiet naturligvis skal komme og skal kunne komme, når der er en konkret anledning til det, og det har politiet kunnet gøre, også med bistand fra beboernes side, og det vil jeg godt kalde en fornuftig holdning.

Med hensyn til besættelsen i øvrigt er der ikke stillet spørgsmål om det i spørgsmålet fra hr. Hagen Hagensens side, så det er der ikke anledning for mig til at tage stilling til, men det er da klart, at det ikke er en lovlig handling at tage et hus, der tilhører andre, i besiddelse.

Anden næstformand (Ebba Strange):

Hr. Knud Lind får ordet for en kort bemærkning, der skal ligge inden for spørgsmålets rammer.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

For så vidt angår det, ministeren nævnedes om disse beboere, er det nærmest, som om vi nu skal til at legalisere den ulovlighed, der er begået her, for man taler om »beboerne«. Beboerne er folk, som på lovlig vis enten ved lejekontrakt eller på anden måde besidder dette hus. Jeg vil godt spørge, om det måske også er sådan, at de pågældende er tilmeldt folkeregisteret i Abel Cathrines Hus.

Anden næstformand (Ebba Strange):

Jeg finder, at det lå uden for spørgsmålets rammer.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg vil gerne sige tak til ministeren for det klare svar, han gav nu. Jeg betragter svaret på den måde, at der altid skal være adgang for politiet til at komme et hvilket som helst sted, også i det omtalte såkaldte Kloster, for at foretage det, som skal foretages. Man skal kunne komme der, og man skal kunne komme der til enhver tid. Det er det, det drejer sig om. Naturligvis skal der ikke være nogen særlig overvågning netop af det hus, hvis der ikke foregår noget, som påkalder sig særlig opmærksomhed. Det hører i hvert fald andetsteds hen.

Jeg vil godt lige sige en ting mere i anledning af det, der har været nævnt, om, hvorvidt man skulle betragte de pågældende, der er trængt ind, som lovlige beboere eller brugere af ejendommen. Nej, det er de ikke, og det må fastslås, at de ikke er det, men at sige, at de for enhver pris skal ud her og nu, må for mig at se være en opgave, som andre organer, nemlig dem, der ejer ejendommen, i første række må tage sig af. Jeg ønsker heller ikke, hvis jeg har givet nogen lov til at være i min ejendom, eller jeg måske bare finder mig i det, at blive udsat for, at de fjernes. Jeg regner med, at det sker på anden vis, men må erkende, at det ikke i første omgang er en politiopgave, når der ikke foreligger en tilkendegivelse.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 31

10) Til *indenrigsministeren* af:

Hagen Hagensen (KF):

»Som tilsynsførende myndighed ved Københavns kommune bedes ministeren oplyse, om kommunen har givet tilladelse til, at nogle unge – vistnok en såkaldt initivgruppe – har taget ejendommen Klosteret i Abel Cathrines Gade i brug uden at erlægge betaling herfor eller for forbrug af el og vand m.v.«

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet stilles for at få bragt på det rene, om der foreligger tilladelse til brug af ejendommen, og i bekræftende fald, om brug heraf er vederlagsfri, også vedrørende forbrug af el og vand m.v., eller om der foreligger ulovlig selvtægt.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg har i anledning af spørgsmålet spurgt Københavns kommune, og de har oplyst, at man ikke har givet tilladelse til, at ejendommen tages i brug på den måde, og at man derfor heller ikke har givet tilladelse til brug af el og vand uden betaling.

Hagen Hagensen (KF):

Det var et kort svar, og det dækker måske, hvad jeg har spurgt om. Det er altså herefter klart, at der er nogle unge, der har taget ejendommen i brug uden tilladelse fra ejeren, og at de også bruger el og vand, som betales af andre. Der er det, at mit spørgsmål til indenrigsministeren er, om han finder, at det er i overensstemmelse med de regler, der er gældende, at man lader andre betale for ydelser, som nogle tilegner sig på ikke lovlig vis, og dér kommer ministerens tilsynspligt med kommunen jo ind. Jeg vil gerne have ministerens svar på, om han finder, at disse forhold er i orden, eller om de bør bringes til ophør her og nu.

Knud Lind (FP):

Jeg vil ganske kort spørge indenrigsministeren, da justitsministeren ligesom gled af på spørgsmålet: er de beboere, man taler om her, tilmeldt folkeregisteret i henhold til lov om folkeregistrering, som de skal være?

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Ja, hvis jeg skal oplyse folks bopæl i folketingsalen, så er jeg næsten nødt til at have at vide på forhånd, at jeg skal give svar på det spørgsmål. Det er jeg naturligvis helt ude af stand til at gøre i dag.

Jeg vil gerne sige til hr. Hagen Hagensen, at jeg finder, det er rigtigst og mest hensigtsmæssigt, at en sag af denne art, så kompliceret, som den er, og så besværlig, som den er at løse, vurderes og løses af den myndighed, der har det umiddelbare ansvar og det direkte kendskab til den, nemlig Københavns kommune. Jeg mener derfor, at det er mest hensigtsmæssigt, fremfor at vi i folketingsalen indlader os på en mere juridisk betonet vurdering af forpligtelser og rettigheder og eventuelle overtrædelser, at det problem søges løst af Københavns kommune. Mere direkte sagt: det er lidt vanskeligt for mig at se, hvilket, om jeg så må sige, positivt formål

det skulle tjene, hvis vi i folketingsalen i anledning af sagen præciserede de retsregler, der gælder, for jeg er ikke i tvivl om, at Københavns kommune kender dem, og jeg er for så vidt heller ikke i tvivl om, at hr. Hagen Hagensen og jeg kender dem.

Hagen Hagensen (KF):

Ja, nu kan jeg jo ikke sige tak til ministeren for svaret, for han viger udenom. Jeg spurgte, om han som tilsynsførende med kommunen, i dette tilfælde Københavns kommune, kunne se på, at en gruppe, der ulovligt har taget en ejendom i besiddelse, tilegner sig en række ting, som vi alle sammen godt ved man ikke kan tilegne sig, og lader andre betale derfor.

Jeg er enig i, at vi ikke behøver drøfte retsregler af den ene eller den anden art, for dem kender vi, men ministeren kan ikke klare den med at sige, at det er en kompliceret sag, der er vanskelig at løse. Ja men er den vanskeligere at løse end at få den brug af ejendommen, der ulovligt foregår, bragt til ophør? Det må være en opgave, ministeren også må drøfte med Københavns kommune, hvis der ikke fortsat skal ske lovovertrædelser. Der kunne f. eks. ske det enkle og nemme, at man lukkede for el og vand – så klaredes problemet måske ganske af sig selv.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg vurderer ikke den aktuelle situation sådan, at der påhviler mig en direkte pligt til omgående at foretage mig noget over for Københavns kommune, sådan vurderer jeg ikke den situation. Jeg vurderer det på ingen måde som hensigtsmæssigt, hvis jeg forsøgte på at tage aktiv del i den vurdering, som skal foregå i Københavns kommune af den sags løsning. Den egner sig bedst til løsning på det lokale plan.

Agnete Laustsen (KF):

Det er måske ikke ministeren ubekendt, at jeg også er medlem af Københavns borgerrepræsentation og derfor med denne sags baggrund har taget anledning til at rejse det spørgsmål i morgen i borgerrepræsentationen, om overborgmesteren vil tage skridt til at sørge for, at denne ulovlige besættelse hurtigst muligt bringes til ophør. Jeg vil derfor gerne høre, om ministeren på baggrund af

[Agnete Laustsen]

den besvarelse, som overborgmesteren måtte finde anledning til at komme med, agter at fortsætte behandlingen af denne sag.

Stubbjær Pedersen (CD):

Mener ministeren – det kan besvares meget kort – at det er acceptabelt, at en gruppe unge mennesker, der gerne vil gøre sig bemærket, trænger ind på anden mands ejendom og stjæler lys og el?

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Til det sidste spørgsmål kan jeg klart svare nej.

Til det første spørgsmål vil jeg gerne sige, at det afhænger helt af sagens videre forløb, om jeg finder anledning til at gå ind i den. Jeg vurderer det fortsat sådan, at det ikke er en hensigtsmæssig fremgangsmåde til løsning af en kompliceret sag.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Anden næstformand (Ebba Strange):

Vi kom vel igennem spørgetiden med vores nye anlæg.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Anden næstformand (Ebba Strange):

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlig besvarelse af spørgsmål, stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Inge Krogh: spm. nr. 4

Maisted: spm. nr. 6

Agnete Laustsen: spm. nr. 7

Bertel Haarder: spm. nr. 9

Spm. nr. 4

Til indenrigsministeren (5/1 82) af:

Inge Krogh (KrF):

»Vil ministeren tage initiativ til en ændring af lovgivningen, således at personer, der er formueretlig umyndiggjorte, i visse tilfælde kan bevare deres valgret til folketinget og amts- og kommunalbestyrelserne?«

Ifølge lovgivningen medfører en umyndiggørelse, at man mister valgretten til både folketinget og de kommunale råd.

Man kan anse det for rimeligt, at valgretten i visse tilfælde bevares ved en formueretlig umyndiggørelse. Afgørelsen om bevarelse af valgretten kan eventuelt træffes i samråd med en psykiater.

Besvarelse (12/1 82):

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Betingelserne for valgret til folketinget er fastsat i grundlovens § 29, stk. 1, 1. pkt., der er sålydende:

»Valgret til folketinget har enhver, som har dansk indfødsret, fast bopæl i riget og har nået den i stk. 2 omhandlede valgretsalder (18 år), medmindre vedkommende er umyndiggjort«. Tilsvarende bestemmelse findes i folketingsvalglovens § 1. I den kommunale valglovs § 1, stk. 2, bestemmes, at personer, der er umyndiggjort med retsvirkning her i landet, har ikke valgret.

Ved »umyndiggjorte« forstås såvel personer, der alene er umyndiggjort i formueretlig henseende, som personer, der tillige er personlig umyndiggjort.

Hovedsynspunktet bag reglen om valgretsudelukkelse som følge af umyndiggørelse er, at den, der er uegnet til at varetage egne anliggender, er så meget mindre egnet til at varetage almenhedens. Valgretsudelukkelsen må imidlertid af hensyn til retssikkerheden være knyttet til et skarpt og utvetydigt kriterium. Valgretsudelukkelse udløses således efter gældende regler alene ved umyndiggørelsesdekreter.

Hensynet til retssikkerheden taler stærkt for, at valgretsudelukkelsen alene knyttes til umyndiggørelsesdekreter. En særskilt vurdering af umyndiggørelsens betydning for valgretten, eventuelt i samråd med en psykiater, bidrager ikke til at skabe klarhed og sikkerhed om disse forhold. Hertil kommer, at en ændring i folketingsvalgloven på dette punkt forudsætter en grundlovsændring.

Med henvisning til ovenstående finder jeg ikke anledning til at tage initiativ til en ændring af reglerne om valgretsudelukkelse som følge af umyndiggørelse.

Til *energiministeren* (8/1 82) af:

Maisted (FP):

»Ministeren bedes redegøre for de transaktioner, der ligger bag ved DANIDAS køb af en vindmølle fra ministerens nye firma ASEA/Vølund/energiministeriet, og som nu er oplagret i Kenya, og ministeren bedes oplyse, om vindmøllen er sendt til afprøvning på Risø på lige fod med andre vindmøller.«

Begrundelse

Der henvises til artiklen i Information den 31. december 1981: »Poul Nielson-gave til Kenya ubrugelig« samt til yderligere oplysninger i pressen.

Besvarelse (12/1 82):

Energiministeren (Poul Nielson):

I forbindelse med afholdelsen af FN-konferencen om nye og vedvarende energikilder i Nairobi i august 1981 arrangeredes en dansk udstilling. På baggrund af en henvendelse fra udenrigsministeriet til industrirådet blev der ikke udtrykt interesse for dansk deltagelse i udstillingen. Efter en offentlig høring vedrørende selve konferencen viste flere danske firmaer sig nu interesseret i at deltage i udstillingen, herunder firmaet Vølund A/S, der ønskede at udstille såvel vindmøller som udstyr til varmepumper og forbrændingsanlæg. Det blev besluttet, at det daværende firma Vølund Glasfiber og Vindteknik A/S skulle deltage i udstillingen med en nyudviklet 15 kW-mølle.

På grund af de store udgifter ved en hjemtransport af møllen overvejede energiministeriet, om der ville være mulighed for at lade møllen indgå som led i et bistandsprojekt. DANIDA havde ikke mulighed for at henvise møllen til anvendelse i forbindelse med et dansk bistandsprojekt, men efter forhandlinger om anvendelse af møllen i et norsk fiskeriprojekt accepterede DANIDA at finansiere møllen. Det norske projekt vedrører udnyttelse af fiskebestanden, herunder opførelse af en fiskefiletteringsfabrik i Turkana, Kenya. Energiforsyningen til fabrikken skulle baseres på dieselgenereret elektricitet, og møllen skulle således samkøre med dieselgeneratorerne.

Efter beslutningen om den danske deltagelse blev det norske projekt på et senere

tidspunkt ændret, idet filetteringsdelen udgik. Derefter ændredes energibehovet, og andre typer af dieselgeneratorer med en mindre effekt blev resultatet. Den danske mølle kan ikke samkøre med disse generatorer. Det er altså tekniske ændringer ved det norske projekt, der er grunden til, at møllen ikke placeres som planlagt. Selve møllen virker upåklageligt.

DANIDA har på denne baggrund naturligvis søgt alternative anvendelsesmuligheder for møllen, og der findes forhåbentlig snarest en løsning på problemet. De kenyanske myndigheder har udtrykt stor interesse i en afprøvning i praksis af vindkraften som supplerende energikilde.

Spm. nr. 7

Til *ministeren for offentlige arbejder* (7/1 82) af:

Agnete Laustsen (KF):

»Vil ministeren foretage en undersøgelse af, hvilke kommuner der forsømmer deres snerydningspligt, og agter ministeren at påtale forholdet over for de forsømmelige?«

Begrundelse

Sne og frost har skabt omfattende problemer såvel for den offentlige trafik som for private bilister, cyklister og fodgængere. Desværre har en række kommuner tilsidesat deres snerydningspligt med omfattende ulykker, såvel materielle som personlige, til følge. De forsømmelige kommuner bør derfor indskræpes deres forpligtelse.

Besvarelse (15/1 82):

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Efter lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje (lovbekendtgørelse nr. 96 af 5. marts 1979), § 2, stk. 1, påhviler det vedkommende vejbestyrelse at sørge for snerydning på offentlige veje og stier, for så vidt forpligtelserne ikke er pålagt ejerne af tilgrænsende ejendomme efter lovens § 5. Sidstnævnte bestemmelse omhandler navnlig fortovsarealer.

Bestemmelsen i § 2, stk. 1, har karakter af en programklæring. Lovens § 2, stk. 2, præciserer således, at det tilkommer vejbesty-

[Ministeren for offentlige arbejder]

relsen – efter forhandling med politiet – at bestemme snerydningens omfang og rækkefølge. Der understreges hermed, at det er en kommunal opgave at træffe bestemmelse om, i hvilket omfang trafikanternes ønsker og krav til snerydningen skal imødekommes, og på hvilken måde problemerne skal løses.

Efter lovens § 15 har ministeren for offentlige arbejder hjemmel til at udfærdige vejledende retningslinjer for bl. a. snerydning. Det er i forarbejderne til loven præciseret, at der alene kan blive tale om teknisk-organisatoriske regler, og ikke normer, der fastsætter et bestemt serviceniveau for trafikanterne.

Hvis der skal ske påtale af kommunernes forsømmelser inden for snerydningen og glatførebekæmpelsen, er det nødvendigt, at der fastsættes et mindste serviceniveau på området. Et sådant serviceniveau er der som nævnt ikke hjemmel i lovgivningen til at fastsætte.

I betragtning af, at der er meget forskellige holdninger landet over til problemerne, at vintervedligeholdelsen af vejene er økonomisk belastende for kommunerne, at specielt anvendelsen af salt er omtvistet, fordi salt har en række skadelige bivirkninger på bl. a. vejbelægninger og beplantning, at de forskellige trafikantgrupper – erhvervsbilister, personbilister, kollektiv trafik, cyklister og fodgængere – stiller vidt forskellige krav til indsatsen og prioriteringen af denne, finder jeg heller ikke, at emnet vintertjenesten på det kommunale vejnet er egnet til centrale aktiviteter.

Problemerne omkring en hensigtsmæssig snerydning og glatførebekæmpelse på kommunevejene må derfor efter min opfattelse fortsat søges løst i den enkelte kommunalbestyrelse.

Jeg kan dog tilføje, at der i visse lokale områder arbejdes med en tilnærmelse af principperne for snerydning og glatførebekæmpelse. Således har foreningen af kommuner i Københavns amt nedsat en arbejdsgruppe, der har fået til opgave at udarbejde et forslag til visse fælles retningslinjer for vintertjenesten.

Spm. nr. 9

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (8/1 82) af:

Bertel Haarder (V):

»Vil ministeren overveje at ændre sin tilkendegivelse af 14. december 1981, hvorefter der ikke kan påregnes statsrefusion for kommunale udgifter til børneteaterforestillinger, der også vises som familie- og voksenforestillinger?«

Grundelse

Det forekommer ikke rimeligt at afskære teatre fra at spille deres produktioner både for et skolepublikum og for et familiepublikum eller i egnede tilfælde for et voksenpublikum. Heller ikke selv om der derved ydes tilskud fra to forskellige offentlige instanser, da det ene tilskud (via Arte) går til teatret og det andet går til skolerne/kommunerne ifølge teaterlovens bestemmelse om statsrefusion på 50 pct. af kommunernes køb af børne- og ungdomsforestillinger, som netop blev indført for at opmuntre kommunerne til at bruge penge på børne- og ungdomsteater.

Det må være rimeligt, at forestillinger, der er produceret for offentlige penge, kommer så stort et publikum som muligt til gode. Med ministeriets beslutning afskærer man enten den ene del af publikum, nemlig familier og voksne, eller – som det aktuelle eksempel med Københavns kommune viser – den del af publikum, som forestillingerne først og fremmest er produceret for, nemlig skolerne. Det forekommer ikke i overensstemmelse med teaterlovens ånd. Man må tilstræbe et så bredt udbud som muligt af kvalificerede forestillinger bl. a. ved ikke at begrænse kundekredsen.

Resultatet af ministeriets beslutning af 14. december 1981 er blevet, at foreløbig Københavns kommune har forbudt sine skoler at købe de forestillinger, hvortil der ikke ydes statsrefusion på de 50 pct. Herved får egnsteatertanken, som netop sigter på at betjene skolerne, sit første skud for boven. Og herved indskrænkes ydermere skolernes valgmuligheder, hvilket er en indirekte styring, hvor det fra lovgivningens side tværtimod var tænkt som en opmuntring til et mangfoldigt og varieret udbud for skolerne, hvorved kvaliteten bedst sikres.

Der udledes en hurtig stillingtagen, da beslutningen allerede har forårsaget tab af adskillige skoleforestillinger.

Besvarelse (18/1 82):

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

I begrundelsen for spørgsmålet anføres, at det ikke er rimeligt at afskære teatre fra at spille deres produktioner både for et skolepublikum og for et familiepublikum eller i egnede tilfælde for et voksenpublikum. Nej, det er ikke rimeligt, og det har heller aldrig været meningen.

Den offentlige støtte til almindelige teaterforestillinger (for voksne) ydes blandt andet gennem tilskud til nedbringelse af billetpriserne ved abonnementsordninger, rabatordninger og ungdomsrabat (Artetilskud).

Denne ordning omfatter normalt ikke børneteaterforestillinger, idet disse typisk sælges til skoler, børneinstitutioner og lignende — altså til kommunale institutioner, hvis køb af forestillinger finansieres af vedkommende kommune. Derfor ydes støtten inden for dette område som en statsrefusion af de kommunale udgifter til køb af børneteaterforestillinger (teaterlovens § 16 d).

De 2 ordninger har været lagt således til rette, at en forestilling forudsættes støttet enten ved abonnements- og rabattilskud eller ved refusion af kommunale udgifter til køb af børneteaterforestillinger. Dette fremgår af bemærkningerne til lovforslaget om børneteater og opsøgende teater.

Begrebet familieforestillinger er noget nyt, som ikke har indgået i overvejelserne, da de ovennævnte støtteordninger gennemførtes. Jeg må nok erkende, at der her kan være tale om forestillinger, der er vanskelige at placere efter de gældende ordninger. I hvert fald er den konsekvens, som Københavns kommune har draget, utilsigtet. Kulturministeriet vil derfor snarest optage forhandling med Københavns kommune med henblik på en løsning af dette problem.

Jeg skal dog ikke undlade at tilføje, at når billetter til en forestilling kan købes med ungdomsrabat, er billetprisen langt under den normale pris, hvilket indebærer, at den kommune, der køber billetter til en sådan forestilling, netop gennem ungdomsrabatten opnår at få sin udgift til det pågældende teaterbesøg reduceret på forhånd.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.
(Lovforslag nr. L 8. Fremsat 13/1 82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Dohrmann (FP):

Jeg har ikke bedt om ordet for at knytte nogen bemærkninger til de navne, der er opført i lovforslag nr. L 8, men der er en anden sag, som jeg mener skal fremmes.

Det drejer sig om, at til det danske ishockeylandshold, som skal begynde at spille i marts måned, er der udtaget en canadier, som hedder George Galbraith. Det ligger sådan, at George Galbraith har boet her i landet i 4½ år. Han behersker det danske sprog fuldkommen, og så skal det lige tilføjes, at han i november måned har indsendt ansøgning om at få dansk indfødsret. Han har som sagt opholdt sig her i 4½ år og opfylder dermed ikke de sædvanlige betingelser for at få indfødsret.

Grunden til, at jeg har bedt om ordet, er, at jeg mener, at vi i forbindelse med lovforslag nr. L 8 bør give Galbraith dansk indfødsret. Jeg vil godt spørge ministeren, om han ikke også mener, at man både af nationale og af sportslige grunde bør stille et ændringsforslag, således at Galbraith får indfødsret samtidig med alle de andre i lovforslag nr. L 8.

Burgdorf (KF):

Denne sag har jo ikke været drøftet i indfødsretsudvalget, og det er vel ikke naturligt, at vi tager den frem her, men da den nu er bragt på bane af hr. Dohrmann, vil jeg gerne stille et spørgsmål til ministeren.

Jeg er vidende om, at omtalte person, som er canadier og har gjort en vældig stor indsats for dansk ishockey og er udtaget som målmand til det kommende landshold, er kendt med danske forhold og på mange måder er egnet til at blive dansk statsborger. Jeg vil gerne stille det spørgsmål til ministeren, om ikke en sådan person kunne være lige så velegnet som de personer, jeg nu i mange år har været med til at anerkende som danske statsborgere, personer, som man påstår er særlig gavnlige for det danske samfund, f. eks. professorer og den slags.